

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Των Φορέων-Μελών

του ΔΙΚΤΥΟΥ «ΕΛΕΝΗ ΣΚΟΥΡΑ»

για την ίση συμμετοχή ανδρών και γυναικών στις πολιτικές
διαδικασίες και στα κέντρα λήψης αποφάσεων

στο πλαίσιο του Έργου

«Ενθάρρυνση και υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις
πολιτικής ευθύνης και εκπροσώπησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό
επίπεδο πολιτικής»

ΑΘΗΝΑ, 2013

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στην Αθήνα σήμερα Τετάρτη 6 Φεβρουαρίου 2013

- Το **Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας** (ΚΕΘΙ), Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου που εποπτεύεται από το Υπουργείο Εσωτερικών, με κύριο σκοπό την πραγματοποίηση επιστημονικών ερευνών και μελετών για θέματα Ισότητας των Φύλων, τελικός Δικαιούχος του Έργου: «Ενθάρρυνση και υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και εκπροσώπησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο πολιτικής» και **Συντονιστής φορέας του Δικτύου «Ελένη Σκούρα»** που εκπροσωπείται από την Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, κ. Ιφιγένεια Καρτσιώτου,
- Η **Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων** (ΓΓΙΦ), του Υπουργείου Εσωτερικών, αρμόδιος κυβερνητικός φορέας για την πολιτική ισότητας των φύλων, που εκπροσωπείται από τη Γενική Γραμματέα Ισότητας των Φύλων, κ. Ζέττα Μ. Μακρή,

και οι Φορείς οι οποίοι αποδέχονται τη συμμετοχή τους ως μέλη του **Δικτύου με το όνομα «ΕΛΕΝΗ ΣΚΟΥΡΑ»** για την **ίση συμμετοχή ανδρών και γυναικών στις πολιτικές διαδικασίες και στα κέντρα λήψης αποφάσεων**, και υπογράφουν στο τέλος του παρόντος,

Λαμβάνοντας υπόψη:

- την **άνιση αντιπροσώπευση και συμμετοχή** των γυναικών σε θεσμικές δομές, όπως στα Κέντρα Λήψης Πολιτικών Αποφάσεων, η οποία οφείλεται στη συνεχιζόμενη αδυναμία να διατυπωθούν και να προβληθούν οι θέσεις των γυναικών στην πολιτική και γενικότερα στη δημόσια σφαίρα,
- τα αποτελέσματα της 4^{ης} **Παγκόσμιας Διάσκεψης για τις Γυναίκες (1995) - Πλατφόρμα Πεκίνου**, όπου ορίζεται ότι: «*Η επίτευξη του στόχου της ίσης συμμετοχής των γυναικών και των ανδρών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, θα επιφέρει την ισορροπία, η οποία θα αντικατοπτρίζει με μεγαλύτερη ακρίβεια τη σύνθεση της κοινωνίας και είναι απαραίτητη, ώστε να ενδυναμωθεί η δημοκρατία και να προωθηθεί η ορθή λειτουργία της τελευταίας*» (Στρατηγικός Στόχος G1, άρθρο 181),
- το **Άρθρο 7 της Σύμβασης για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών** του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, στο οποίο ορίζεται ότι: «*Τα Κράτη Μέλη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να*

εξαλείψουν τις διακρίσεις κατά των γυναικών στην πολιτική και δημόσια ζωή της χώρας και, ιδιαίτερα, εξασφαλίζουν σε αυτές, υπό ίσους όρους με τους άνδρες, το δικαίωμα: α) Να ψηφίζουν σε όλες τις εκλογές και όλα τα δημόσια δημοψηφίσματα και να είναι εκλέξιμες σε όλους τους οργανισμούς που εκλέγονται δημόσια, β) Να λαμβάνουν μέρος στην κατάσταση της πολιτικής του Κράτους και στην εκτέλεσή της, να καταλαμβάνουν δημόσιες θέσεις και να ασκούν όλα τα δημόσια καθήκοντα σε όλες τις βαθμίδες της κυβερνήσεως, γ) Να συμμετέχουν στις μη κυβερνητικές οργανώσεις και ενώσεις που ασχολούνται με τη δημόσια και πολιτική ζωή της χώρας»,

- την ευρωπαϊκή πολιτική για την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στη λήψη αποφάσεων και ειδικότερα τη «**Στρατηγική για την Ισότητα των Φύλων 2010-2015**», όπου επισημαίνεται η αναγκαιότητα λήψης στοχευμένων μέτρων για τη βελτίωση της ισόρροπης εκπροσώπησης των δύο φύλων στην κέντρα λήψης αποφάσεων,
- την ισχύουσα **εθνική πολιτική** για την Ισότητα των Φύλων («Εθνικό Πρόγραμμα για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2010-2013»), όπου περιλαμβάνονται ενέργειες για την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων,
- την **εθνική νομοθεσία**, και ειδικότερα τις νομοθετικές ρυθμίσεις που προβλέπουν την τήρηση ποσόστωσης τουλάχιστον κατά 1/3 για κάθε φύλο στους εκλογικούς συνδυασμούς το Κομμάτων και συνιστούν **θετική δράση** στην κατεύθυνση της επίτευξης της ισότητας των φύλων στη πολιτική

Αναγνωρίζουν ότι:

- η συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα λήψης πολιτικών αποφάσεων υπολείπεται σημαντικά αυτής των ανδρών, εμποδίζοντας με αυτόν τον τρόπο τη δυνατότητα αξιοποίησης του συνόλου της κοινωνικής εμπειρίας και δημιουργώντας **δημοκρατικό έλλειμμα**, παρά τα σημαντικά βήματα προόδου που έχουν σημειωθεί και τις πολιτικές που έχουν αναπτυχθεί σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο,
- η αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην πολιτική ζωή και η παρουσία τους στα Κέντρα Λήψης Πολιτικών Αποφάσεων **επιβάλλεται** για λόγους αξιοπιστίας του πολιτικού συστήματος και αξιοποίησης του συνόλου της

κοινωνικής εμπειρίας και συνιστά το σημαντικότερο ίσως μέσο ενίσχυσης της δημοκρατικής διακυβέρνησης,

- η μεγαλύτερη συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα λήψης πολιτικών αποφάσεων δεν αποτελεί πλέον ευκαιριακή ή απλώς επικοινωνιακή προτεραιότητα, αλλά συνιστά **κοινωνική επιταγή**, που θα πρέπει να διέπεται από το κριτήριο της **κοινωνικής προσφοράς** και της **αξιοκρατίας**, ιδιαίτερα σε μια τόσο δύσκολη οικονομικοκοινωνική συγκυρία, όπως η σύγχρονη,
- η **δικτύωση θεσμικών φορέων και οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών** συντελεί στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πλαισίου προτάσεων για την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψης πολιτικών αποφάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες και τα πρόσθετα εμπόδια που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι γυναίκες, καθώς επίσης και τις ειδικότερες συνθήκες των γυναικών που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικά ομάδες (ΑμεΑ, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών κ.ά.)

Δεσμεύονται ότι:

- **κεντρικό στόχο** του Δικτύου «Ελένη Σκούρα» αποτελεί η υποστήριξη των αιρετών και των υποψηφίων αιρετών γυναικών, προκειμένου να διευρυνθεί η συμμετοχή τους σε θέσεις πολιτικής ευθύνης, και να ενισχυθεί η εκπροσώπησή τους στους πολιτικούς θεσμούς, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο,
- **αντικείμενο** του Δικτύου «Ελένη Σκούρα» αποτελεί η ανταλλαγή απόψεων και η κατάθεση προτάσεων για τη συγκρότηση δέσμης μέτρων για την προώθηση των γυναικών στα κέντρα λήψης πολιτικών αποφάσεων (εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο), όπως: δράσεις ανάδειξης της αναγκαιότητας της εκπροσώπησης των γυναικών, υποστηρικτικές ενέργειες των υποψηφίων και αιρετών γυναικών πολιτικών, καθώς και δραστηριότητες ευαισθητοποίησης για την υπερψήφιση αυτών

Συμφωνούν ότι:

- η περαιτέρω ενημέρωση, ενθάρρυνση, ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση των πολιτικών φορέων και των γυναικών για την ενίσχυση της συμμετοχής

των γυναικών στα κέντρα λήψης πολιτικών αποφάσεων (σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο) αποτελεί **βασική επιδίωξη** του Δικτύου

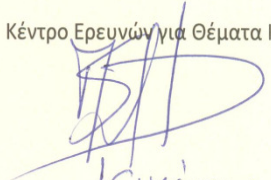
Συμφωνούν σε ένα κοινό πλαίσιο δράσης που περιλαμβάνει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- Τα μέλη του Δικτύου καλούνται να **συμμετέχουν στις συνεδριάσεις της Ολομέλειας** του Δικτύου, οι οποίες προβλέπεται να πραγματοποιούνται **ανά τρίμηνο** έως τη λήξη του Έργου «Ενθάρρυνση και υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και εκπροσώπησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο πολιτικής».
- Τα μέλη του Δικτύου οφείλουν να **εκδηλώσουν το ενδιαφέρον** τους για τη συμμετοχή τους σε μία από τις τρεις (3) θεματικές ομάδες εργασίας του Δικτύου και να παραβρίσκονται στις σχετικές συναντήσεις.
- Οι τρεις (3) θεματικές ομάδες που συστήνονται στο πλαίσιο του Δικτύου είναι οι ακόλουθες: α) Ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών που ανήκουν σε **ευπαθείς κοινωνικά ομάδες** στα κέντρα λήψης πολιτικών αποφάσεων, β) Ένταξη της διάστασης του φύλου στα **εκτελεστικά όργανα** και στις **διαδικασίες λήψης αποφάσεων των πολιτικών φορέων**, και γ) Διαμόρφωση νέου **πλαισίου** για την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψης πολιτικών αποφάσεων.
- Έως τη λήξη του Έργου «Ενθάρρυνση και υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και εκπροσώπησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο πολιτικής» **κάθε θεματική ομάδα θα συνεδριάζει έξι (6) φορές**.
- Το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ), ως Συντονιστής Φορέας του Δικτύου, αναλαμβάνει να **πληροφορεί εγκαίρως** τα μέλη σχετικά με τις προγραμματιζόμενες συνεδριάσεις της Ολομέλειας και τις συναντήσεις των θεματικών ομάδων εργασίας του Δικτύου και να **ενημερώνει σχετικά την ιστοσελίδα του Έργου**.
- Τα μέλη του Δικτύου καλούνται να συνεισφέρουν **εμπράκτως** στη **διαμόρφωση των προτάσεων πολιτικής** και στο **σχεδιασμό ειδικών δράσεων** μέσα από εισηγήσεις και κατόπιν διαβούλευσης με το φορέα τον οποίον εκπροσωπούν.

Το παρόν Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ με την υπογραφή του από τους/τις εκπροσώπους των μελών. Οι δράσεις, το περιεχόμενο των συνεδριάσεων της Ολομέλειας και τα συμπεράσματά τους, αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Έργου: www.gynaikes-politiki.gr

Τα μέλη του Δικτύου

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας

Ιριχένη Ζανθίηνη Κατσειώτου
Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων

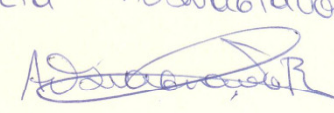
Ζένα Μ. Παυρί

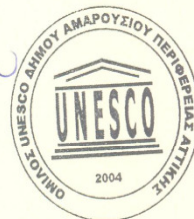
Ανεξάρτητοι Έλληνες

Δ. ΚΟΥΛΑΣ

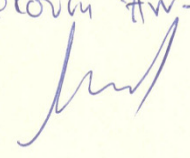
Όμιλος UNESCO Δημ. Αμαρουσίου
Περιφέρεια Αττικής

Βασιλεία Αθανασιάδου

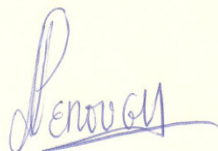

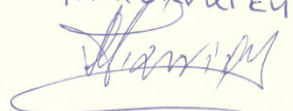

Κέντρο Μέρμερας Οικογένειας και Παιδιού

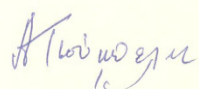
Μαρκουίτη Αν-

Δημοκρατική Αριστερά

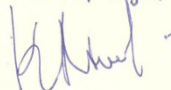

Παραθαναίικη

Λύκειο των Ελλαννίδων

Κοινωνική Αγωγή Ελλάδος

Innovation and Action

Κέντρο Προώθησης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Ομοσπονδία Σωφρονιστικών Υπαλλήλων Ελλάδος

Μανώλης Χρυσός Έκτος ΠΟΕ-ΟΤΑ

Και λαγαρόν - Παν/μο Νομικών -
Τμήμα Νομικών Επιστημών
κ' Διεθνών Σχέσεων

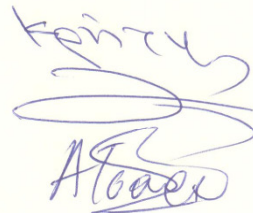
Ανέστη Κουβίδης - Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος
Καραμανλή

Ανέστη Κουβίδης - Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος
Καραμανλή

Γαβή Νίλια - Κίνηση Δημοκρατικών Γυναικών
(Γεν. Γραμματέας)

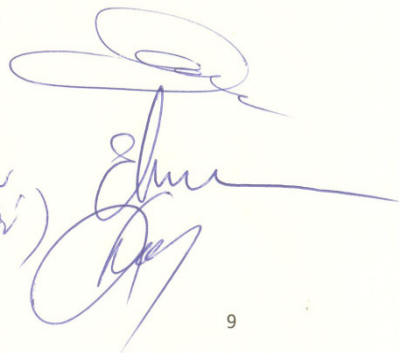
Κιτσουρίδου - Πρόεδρος
Μορφωτική ΡΑΕ Ένωση Γυναικών
Κρήτης

Γεωργία Αντζ
Γυναικεία Ομάδα Αυτοαξίωσης

ΑΓΟΡΑ

Μαρία Παπαχρόνη - Στρατηγός
Ένωση Εθελοντών Νοτιοανατολικά

Ελληνική Ανθρωπότητα
Ευρωπαϊκοί Νόμοι Γυναικών
Ένωση Εθελοντών Νοτιοανατολικά (Συμβολή)

Ukraine Maria Naiva ΑΙΝΙΑΝΕΣ/ΕΜΗΜΑ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΠΑΣΕΤΕΣ - Χελώνα Σταυροπούλου
Γλυφία Σιτάτου

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
(Ο.Γ.Ε.) Κλαίρη Ζαχαρή-Λαμνίδου

ΕΝΩΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (Ε.Γ.Ε.)

Μαρία Μάμα: Μάμα

Συμόδρα Ασημίνα Βουζουρί Βρυλλίου

Πατριανάνου Φεβρυία Βουζουρί Λαμνίδου

ΓΙΑΝΝΑ ΝΡΙΣΤΑΚΟΥ - Ε.Σ.Ε.Ε

ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΥ ΟΛΓΑ - ΚΛΙΜΑΚΑ

Μαργαριτίδα - Τίμωρ - ΣΕΣΣ
Πρωτοκούρι - Ρουμπακί - ΣΕΣΣ

Αφρυσάνη Σωφία Ελληνικού Οδυσσίου ΣΕΟ

Τριανταφυλλιά Ανδριόνα Ομοσπονδία Σωφία Βαλάνη Ομοσπονδία

Ζέφη Δημάδα, (Γυναίκες ΠΑΣΟΚ)

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ

ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΓΛΑΔΣΤΩΝΟΣ 10 - 106 77 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ 210 33 04 301 - 210 33 04 302

ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΚΥ. 6932-455 999

Σοφία Οικονομάου
Εθνικό Επιτελεστήριο
Διευθύντρια Γραφείου
Ειδική Γραμματεία Πρόεδρος

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών

Μαρίνα Κακεπάκη - Ερευνήτρια

Μαρίνα Χρυσή, Πρόεδρος
Πανεπιστημίου Αθηνών
Γραμματεία. Εδρα: Αθήνα.

Αθήνα
Αθήνα

Γραφείο Διοίκησης και Γραφείο

Διεύθυνση Προγράμματος

Διεύθυνση Ερευνών

Αθήνα

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΕΥΝΗΜΕΝΩΝ ΥΠΟΤΕΓΕΝΩΤ ΠΟΛΙΤΕΜΩΝ
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΝΔΕΟΥ

Κέντρο Αθλητισμού και Ανανεώσιμης Ενέργειας
"Καλλιόπη Παρέρη"

Πανεπιστήμιο Πατρών - Τσολακίου

Αθήνα

ΤΟΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΘΑΣΟ &
ΣΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΛΑΜΠΡΙΝΗ
ΣΟΡΟΠΤΙΜΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΥΡΓΑΚΗ ΜΑΡΙΑ
ΓΚΑΒΟΥΚΑ ΜΑΡΙΑ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΙΓΑΙΟΥ

[Signature]

[Signature]

[Signature]

Νέο Διμοιρατίο - Γρ. Γουρικού
Θεσσαλονίκη

[Signature]

Διευθ. Αρχών Γυναικών
Ιστικής Ατζέντας

Η προέδρος

Μαρία Ρουχού

[Signature]

Πάνεο Πανεπιστήμιο - Εργαστήριο Σπονδών Φύλου

Η Διευθύντρια

Μαρία Καλαμεινού

[Signature]